

Naročnina lista: Celo leto K 120.—, pol leta K 60.—, četrt leta K 30.—. Izven Jugoslavije: Celo leto K 150.—. Inzerati ali oglasila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravištvu sprejema naročnino, inzerate in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravištvu je v Mariboru, Koroska cesta št. 5. — Z uredništvom se mora govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Neopretek reklam so pošiljati prosto. — Telefon št. 2.

129. številka.

Maribor, dne 11. novembra 1921.

Letnik XIII.

Nevzdržnost sedanjega režima.

Pašić-Pribičevićev režim je postal neznosno. Odkar obstaja država Srbov, Hrvatov in Slovencev, še nobena vlada ni tako očito gazila naravnostne pravice naroda, kakor sedanja. Z vidovčanske ustave je vzniknil absolutizem na hruške vrste. Dokler se ustave ni bilo, so se državljani tožili, češ, te nezakonitosti iz revolucije, narne dobe bodo izginile, ko robno državni temelj, ustavo. Na žalost pa vidimo, da je obratno. Protustavnosti, nezakonitosti in upravni grehi so se po sprejetu ustave tako pomnožili, da jih niti naštetih ne moremo.

Narod je mislil, da bo s povratom kralja zapihal nov veter. V zapadnoevropskih državah (kar pa mi nismo, op. ur.) se je udomačila tradicija navada, da se ob nastopu novega glavarja iz remeni dotedanji režim; skratka: stara vlada ima sveto dolžnost, da informira vladarja popolnoma nepristransko o notranje in zunanje-politični situaciji države ter nato — odstopi. Ako šef stare vlade uvideva, da njegov kabinet nima najširše zaslombe v narodu, da ne bi zamogel voditi državnega krmila v zadovoljstvo velike večine ljudstva ter vladarja, potem mora slednemu nasvetovati naslednika, zmožnega in vrednega, da se loti težavnih poslov.

Pri nas se to ni zgodilo. Gospod Pašić ni izpraševal svoje vesti, ko je stopil pred mladega kralja. Ni mu povedal, da Slovenci in Hrvati bijo nezposelni boj proti centralizaciji državne uprave, zamolčal je mizerno finančno stanje naše kraljevine in niti tega ni obrazložil kralju, da njegova vlada nima v parlamentu danes več tiste brezpogovorne večine, katere je izglasovala vidovčanska ustavo. Mi si cer ne vemo, kaj sta g. Pašić in kralj govorila. Iz de stva pa, da je kalj napram g. Pašiću izrazil svoje zadovoljstvo s sedanjim režimom, je razvidno, da je vlada kralja enostransko informirala.

S prihodom kralja Aleksandra ni zapihal „novi veter.“ Absolutistična vlada je iz kralja izvabila zaupnico. Parlament je vpoklicala v toliko, da je kralj pred poslanci položil prisego. Nato je skupščino odgodila. Najboljši dokaz, da ima sedanja vlada slabo vest, je žalostno de stvo, da si ne upa polagati računov o dosedanem delu pred celotno zbornico. Najvažnejša vprašanja državne politike rešujejo večinske stranke v prostorih svojih klubov. Jugoslavija je edina država, v kateri opozicija nima nobene besede, ker ji je odvzeta možnost pozitivne kritike. To naj bi bil parlamentarizem!

Žalostna situacija v naši državi kriči po izmenavi režima. Širokih ljudskih mas se je polotilo ogorčenje nezadovoljstvo. Dinar je padel tako globoko, da bomo v kratkem konkurirali z avstrijsko krono. Narodna banka je doslej vrgla vsak mesec za 150 milijonov dinarjev novega papirja v promet in posledica tega gospodarstva s papirjem je — porast draginje. Srednji sloji se v naši agrarni državi skrbijo že danes, kako bodo izhajali preko zime. Kmet ječi pod pritiskom davčnega vijaka, obrtniki zopet pod težo raznih pristojbinskih odredb, ki omejuje o vsak svoboden razvoj, trgovstvo je izpostavljeno carinskim torturam, z eno besedo: ni ga stanu v državi — izjemo tvori bankokracija —, ki bi odobral in se zadovoljeval s politiko sedanje vlade. Tudi politično indifferetni ljudje uvidevajo, da je sedanja vlada izgubila zadnje trohice treznosti, poštenosti, značajnosti. Naše ljudstvo je izgubilo vse zaupanje v sedanji režim in željno pričakuje političnih sprememb. Zaenkrat je vlada spremembo režima prenečala. Prišel bo pa čas, ko bodo sedanji absolutisti za vedno izginili iz politične pozornosti.

Same „vežbe“.

Finančni minister se vežba v upravljanju državnih financ, popravlja valuto s tem, da izdaja razne uredbe, da potuje in se na svojih potih na lastno pest pogaja z raznimi izkoriščevalci, državotvorni listi pa pišejo o velikih uspehih.

Sosedom kažejo naši oblastniki strašno bojovito lice. Minister policije je utrdil meje z najdivjanskimi elementi, kar jih premore svet, plačani klatetvezi Wranglovci, kozaki, ki imajo že vsakovrstne službe za seboj, ki so pravi „Söldnerji“ iz 30letne vojske, pretvarjajo našo državo v pravi „Wallensteinov lager“. Minister se pa vežba bolj in bolj. Vsak mesec se preurejuje policija in žandarmerija, ki je že dolgo časa samo v zaščito režima. Izgredili od zgoraj se množijo in veliki narodni krogi, ki zastoj apelirajo na svoje državljanske pravice in niso zadovoljni s peščico oblastnikov, ki jim te pravice krati, so stavljeni pod anatemo protidržavnosti!

Samodržec zunanje politike baje Pašić se že dolgo vežba, da izmota in izvleče iz svetovnih intrig svojo staro intrigo, ki gre na rovaš velike narodne večine v današnji državi. Vežbal se je v popustljivosti pri vprašanju Goriske, Koroške, Trsta, Reke, Baranje ker je upal na Skader in ko je tega izgubil, se je podal na novo vežbo v inozemstvo k velikim intrigantom, da vidi, kako so ga opeharili.

Med tem je evropska reakcija, ki ne potrebuje nobene vežbe več, pripravljala monarhistični puč in naši oblastniki so se ob tej priliki vežbali na razne načine. Veliko narodno večino, ki je iz vse svoje duše in iz socialnih potreb proti vsaki reakciji, so proglasila za Karliste, opozicijske stranke so obdolžili simpatije in celo pomoči napram Karlovi avanturi in na podlagi tega brezsmiselnega in gnusnega obrekovanja so svojo vežbo nadaljevali v zunanji in notranji politiki.

Hoteli so biti kvas male ahtante, trobili so na pohod, ki je pa tretjemu zavezniku — Rumuniji tako malo prijal, da se je odstranila še pred početkom. Skušali so podnetiti neopravičeno in škodljivo sovražstvo proti Bolgarom, zato so pa po listih raznesli vest, kako Bolgari zavratno mobilizirajo. Začela se je pa med tem pri nas mobilizacija, ki pa ni mobilizacija, kakor sedaj pravijo, temveč samo vežba vojaškega aparata in vojnega ministra.

Nezdrave razmere — nezdrava valuta.

Valuta pada in če se finančni minister še tako vežba v reševanju valutnega vprašanja in če izdaja še tako različne naredbe, ki se kršijo najprej od zgoraj. Cela mašinerija davčnih vijakov, carinskih sesalk, taksonih pritiskov, bančnih pump, denarne ga in vrednostnega tiska itd. vibrira v vedne novih naporih, po novih metodah, valuta pa pada, pada...

Danes se pravi, da kroži preveč domačega, jutri preveč tujega denarja, danes nas ubija zdrava, jutri bolna valuta, ki je še na slabšem, kot je naša. Povsod se iščejo vzroki, samo tam ne, kjer jih je kup pri kupu.

Sporočimo našo državo s češko: mi imamo v prometu 4 milijarde, 407 milijonov dinarjev, metalnega kritja pa baje 430 milijonov, 408 tisoč dinarjev, češka pa ima v prometu 12 milijard, 327 milijonov, kot metalno kritje pa 590 milijonov svojih kron.

Češka krona je več vredna kot naš dinar, zato nam pa kaže ta paralela s Češko, da se vrednost valute ne ravna po metalnem kritju in po kroženju večje ali manjše množine denarnih vrednot, temveč edino po zaupanju,

Ta vežba nas stane malenkost od 800 milijonov kron ne všteti vsega tega, kar nam povzroča v gospodarstvu in razpoloženju na znotraj in v tistih na zunaj. Poslanci Jugoslov. kluba so se obrnili do ministra vojne in do ministrskega predsednika v vprašanju te mobilizacije ozir. vežbe, druge stranke, ki hočejo biti državotvorne in ne upoštevajo ljudskih interesov, so se pa med tem vežbale po svojih listih v vojni hujskariji, ker imajo v interesni sferi samo tiste, ki v slučaju vojne ne pridejo ne v prvo, ne v drugo vojno črto, temveč ostanejo doma kot seme državotvornosti, ki si lasti vse udobnosti in koristi na račun tistih, ki morajo nositi vsa bremena.

Težko obremenjeni narod dobro pozna reakcijo in bo znal odbiti vsak poskus kake laburistične restavracije. Oblastniki lahko prestanejo s svojimi vežbam, izza katerih se tako jasno kaže politična in osebna spekulacija.

Evropska reakcija, kakor rečeno, ne potrebuje posebnega vežbanja, po celnem svetu ima razpete svoje mreže in voditelji in oblastniki raznih držav se niti ne zavedajo, kako tesno in čvrsto so že zapredeni v te mreže, ker so popolnoma prežeti od reakcijskega duha in nimajo pravih slikov in vezi z narodom.

Naši oblastniki se vežbajo, prezirajo narodno voljo, nočejo se umakniti, vežbe služijo tudi v podporo njihove samovlade in politične spekulacije in v tej svoji zagrizenosti so že tako daleč, da ne vidijo, kako se najhujša evropska reakcija vgnezuje v naši izsto in sto letnega trpljenja vznikli državi.

Za primer in zaključek samo tole: Ruski reakcionarji, ki so kvas evropske reakcije, imajo v naši državi svoje „cerkvene“ skupščine in zahtevajo, kakor čitamo v beograjskem „Glasniku srpske pravoslavne patrijaršije“ v slikovito zmešani religiozni politični resoluciji med drugim tudi sledeče:

„V stvari urejenja in dela državnega življenja neoporočljivo priznanje avtoritete prvega sina svete pravoslavne cerkve — zakonitega in nasledstvenega ruskega Carja kot Božjega maziljenca in nosilca vrhovne oblasti v državi“.

To je važna vežba, gospodje; narod jo že dolgo pozna in zasleduje!

novrsne konzule, ki tiščijo v zemljo zdrave valute, imamo raznovrstne nabavne komisije, ki po celnem svetu pobirajo bakšiš ter se s svojim pohlepom predstavljajo kot ljudje, katerim je najmanj do lastne države.

Naša vlada išče posojilo, išče trgovskih zvez in trka najprej na vrata tujih vlad, nazadnje pa na vrata tujih privatnih spekulantov, na vseh teh mestih in v vseh teh krogih pa so bili že poprej naši žalostni reprezentanti in posledica tega je, da se vrata za pirajo iz nezaupanja. Vsak mešetar je profiter in mi, ki kupujemo, ki prosimo za posojila, imamo celo vrsto najgrših mešetarjev iz naših visokih krogov vedno in povsod na tisti strani, ki nam prodaja in ki nam deli posojila. Zato si pa tuji finančni krogi tudi mislijo: kaj čemo z vami, kaj čemo z vašo državo, saj jo bodo oškodovali v prvi vrsti lastni mešetarji s pomočjo in z monopolom svojih uradnih oblasti.

Za ozdravljenje naše valute je potrebna notranja državna konsolidacija. S tem se dobi zaupanje in ne izključevanjem celih plemen in slojev iz državnih poslov. Vesti, ki so prihajale iz visokih krogov o srbskem posojilu, o srbski valuti, o srbski privredni itd. so nam bile v veliko škodo in razne valutne in devizne uredbe je niso preprečile, če tudi nosi velik del naših novčanic lep napis: Bog čuva Srbijo.

Danes imamo Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, katero bi morali tudi Hrvati in Slovenci urejevati — čuvati valuto — in tudi Bog bi jo čuval.

Kdo edini se je upal?

Vsled naše mobilizacije proti izrecni volji entente je prišlo sedaj demokratsko časopisje v presneto zaganje. Kakor, so pred par dnevi demokratski listi pozivali, na čim hitrejši vpoklic, tako bi radi sedaj, kar čez noč in na lastno pest poslali domov vso poklicano moštvo in tren. Vojaška oblast se oficijelno do danes nič ne ve o takojšnji demobilizaciji in grozi s kaznimi vsem onim, ki se niso v zaupanju na verodostojnost demokratskih listov odzvali pozivu.

Demokratje so za demobilizacijo menda samo doma v Sloveniji, a ne v Beogradu, kjer se je upal doslej postaviti na odločno takojšnjo demobilizacijsko stališče edini Jugoslovanski klub.

Dr. Korošec se je obrnil zastran demobilizacijo na vojnega ministra, katerega je opozoril iz političnih razlogov na nepotrebo nadaljnjih vpoklicev. Gospod vojni minister je gotovo uvidel prenatrženost mobilizacije in je skušal opravičiti vojno akcijo z izgovorom, češ: mobilizacija je bila potrebna višji vojaški gospodi za študij, kako se odzivajo vojni obvezanci in kako deluje tehnika mobilizacije.

Gospod vojni minister je hotel torej priučiti našo mobilizacijsko tehniko in bi se po svojem odgovoru Jugoslovanskemu klubu rad nadaljeval vpoklicovanju, ker ga ni odredil on sam, ampak ministrski svet, katerega glava je g. Pašić.

Ker adresa g. vojnega ministra ni bila prava ali zadostna, je interpeliral Jugoslovanski klub radi takojšnje demobilizacije Pašića in je to svojo zahtevo tudi podprl z dovolj telnimi vzroki kot: naš slabi finančni položaj lahko postane vsled nadaljevanja mobilizacije katastrofalen. Z sedanji vpoklici bodo stali več kot 800 milijonov kron, ako pa se nadaljuje akcija vpoklicev, bodo narasli stroški v nepregledne višine. Največ neprilika in bremen pa je natovorila mobilizacija našim siromašnim slojem kot kmetom, ki morajo žrtvovati svoje krepke delavne moči, živino in vozila. Za kmetom sta najbolj prizadeta po mobilizaciji obrtnik in delavec. Vpo-

Ulicani obrtniki izgubljajo naročnike, delavci pa delo in zaslužek za se in za družine. Iz finančnih, gospodarskih in socijalnih razlogov poziva Jugoslovanski klub Pašča, naj takoj predloži ministrskemu svetu ustavev mobilizacije in odpust že vseh vpoklicanih: kmetov, obrtnikov in delavcev.

Tako se je potegnili za demobilizacijo na dveh najvišjih mestih izmed vseh, v parlamentu zastopanih strank Jugoslovanski klub kot edini. Samostojni gotovo odobravajo mobilizacijo, ker je g. minister Pucelj podpisal mobilizacijski ukaz, samostojni poslanci pa skrbno molčijo o nujni potrebi demobilizacije.

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Za političnimi kulisami se že od povratka kralja nekaj kuha, kar bo rodilo kot posledico padca sedanje vlade. Seve, demokracije prav skrbno zanikava vsako vest o labilnosti sedanje vlade, povdarja, o najintimnejšo vzajemnost demokratov z radikali. Radikali pa se začeli hudo in odprto akeio proti Pribičeviću ter Kumanudiju in ju hočejo namesliti z radikalnimi korienami. Tudi vesti o kraljevi zaupnici sedanji vladi in o kraljevi želji, da za vsako ceno ostane sedanja vlada tudi brez formalne demisijske, so mariatelske kaplice demokratskega fabrikata. Pašić sam je mnenja, da morebitna ostavka vlade, nikakor ne bo samo formalnega značaja, ampak kriza sedanjega kabineta.

Ministri so sklenili naredbo o demobilizaciji, ki pa še ni razglašena, so pozdravili tovariša Kumanudija, ki se je srečno vrnil iz Londona in so bili od kralja pogoščeni.

Razmejitve med nami in Albanci je izvršila na papirju pariška veleposlaniška konferenca, ki je še dodajala dve meji rektifikaciji v naš prilog, tri pa v albansko korist.

MADZARSKA.

Madžari so obljubili „mili“ antanti v posebnem pismu, da si bodo eventualnega kralja izvolili čisto po želji antantlerjev.

RUSIJA.

Protiboljševiška buna v Ukrajini napreduje in je padel roke upornikov Proskurov. Ves zapadni del Podolske gubernije je že ba v rokah vstašev.

Radikalno - demokratska vlada v potresu.

Zahteve radikalov in sestava nove vlade. „Jutarnji list“ javlja iz Beograda: Beograd, 8. XI. Poslanski klub radikalne stranke je imel danes predpoldan sejo, ki je trajala do ene ure popoldan. Seji je prisostvoval g. ministrijski predsednik Nikola Pašić. G. Pašić je v kratkem govoru označil stanje notranje in zunanje politike kot zelo resno. Po njegovem mišljenju je potrebno, da se sedanja koalicija vzdržuje na krmilu, vsekakor pa bi se morale izvršiti nekatere spremembe. V klubu so razumeli to spremembo tako, kakor da bi se tikala ministra notranjih zadev. Radikalci kandidirajo za to mesto g. Ljubo Jovanovića. Po govoru g. Pašića je postala seja jako živahna in deloma tudi burka. Velizar Vanković je finančno politiko sedanje vlade podvrget ostri kritiki. Zahteval je izmenjavo osebe finančnega ministra. Situacija po tej seji se more smatrati kot še bolj zapletena nego je bila dosedaj. Radikalci so sklenili, da morajo dobiti ministristvo notranjih zadev za vsako ceno v svoje roke. Ako demokraciji ne bi na to pristali, potem bi radikalni sestavili vlado iz korošjeve skupine (pred volitvami na noben način! op. ur.), muslimanov in zemleradnikov, seveda brez demokratov. Ako bi to ne bilo mogoče, bodo radikalci od krone zahtevali mandat za razpis novih državnozbornih volitev. To zahtevna pogajanja z demokracijo in ostalimi strankami se bodo takoj uvedla. Sedanja vlada bo dolegle vršila državne posle s sedanjim parlamentom.

Zakaj nočejo demokracije z vladnih prestolov, nam zna poročati „Narod“. Predno se bodo poslovili demo-

kratje z vlade, hočejo rešiti vprašanje dinarja (da ga bodo ravno tako ubili, kot so krono). Drugič hočejo demobilizirati ker so protivojnoj antante na lastno pest in na nepotrebne državne stroške mobilizirali. Pri demobilizaciji se bo gotovo dalo tudi kaj zaslužiti. Madžarsko vprašanje še hočejo rešiti in zagurati izpolnitev trianonske pogodbe. Madžarsko vprašanje so rešili v Benetkah brez naših demokratov. Kratko pred slovesom pa še hoče ta JDS gospoda sestaviti delavni program narodne skupščine, ki ga že sestavlja skoro eno celo leto, a še ni prišla niti do prve točke. Z demokratskimi pogoji za demisijo so seve solidarni g. samostojni — gnoj z lopato!

Polom naše valute — bankerot vladne politike. Protičev „Radikal“ od 8. t. m. piše v svojem finančno-gospodarskem pregledu sledeče: „Naša borzi vlada prava panika! Kadar se mora za irancoske iranke plačevati že preko 6 dinarjev, lahko rečemo, da se pri nas odigrava to, kar se je nedavno zgodilo v Berlinu. Izenačeni smo s poraženo Nemčijo, ki dolguje zavezniškom ogromne vojne odškodnine. Kako žalostni so postali odnosi, nam najbolje kaže vrednost našega denarja na nam, ram čehoslovaški kroni. Zdaj je čehoslovaška krona vredna več nego naš dinar! Vzrok temu padanju? — Kje so vzroki naše današnje valutne situacije? Na to vprašanje imamo odgovor in ta se glasi: Polom našega denarja na borzah ni nič drugega nego navaden izraz, oziroma naravna posledica bankerota vladne politike na splošno. Z drugimi besedami: Ako nečemo doživeti pravega bankerota, potem moramo spreminiti smeri naše politike, kar ti samo na ta način bo mogoča boljša in nova finančna politika.

Služinec. Radikali in demokracija bagatelizirajo konstantno svoje tovariše iz muslimanskega in samostojnega kluba. Oni so samo za to, da ima sedanja vlada potrebno večino. Niti muslimani, niti samostojni ne sodelujejo v razpravah, ki jih vodi radikalni in demokraciji v svrhu izgradbe vladnega programa. Služinec ni po teba vedeti o vsem, kar dela o njihovi gospodarji. Priti morajo šele tedaj, kadar gos oda zazvoni. Muslimanom je to začelo presedati in zato so kot prvi stajili iz rezerve. Muslim. klub je sklenil, da naj vlada tudi njegove klane priuščja k aktivnemu sodelovanju. Zahtevi muslimanov so se pridružili tudi slabostneži. Mladi radikalci so se baje odločno uprli tej zahtevi. Značilno je, da so muslimani s svojo zahtevo nastopili neposredno pred demisijsko Pašičevega kabineta. Kakor se zdi, bo zopet nekaj kšeta!

Za pravico jim ni! Zadeva Skobernetovega mandata se že vleče skoro eno celo leto in mesto pravilno in pravomočno izvoljenega Skoberneta se plazi po parlamentu samostojni posil poslanec mešetar Kirbiš. Poslanec Hohnjec je zahteval v posebni interpelaciji od zborničnega predsednika dr. Ribarja, da se naj sestane že venčar enkrat verifikacijski odbor, ki bo napodil iz zbornice Kirbiša in verifikiral Skobernetov mandat. Po tej dr. Hohnjecovi interpelaciji bi se že imela vršiti seja verifikacijskega odbora, se ni, ker ni bilo na sejo radikalnih in demokratskih odbornikov, ki se oklepajo z zadnjimi sredstvi tudi tako trhlje vladne bilke kot je samostojni posil poslanski mešetar Kirbiš. Tako je pač pri nas, ki smo po zagotovitvi „Jutra“ strogo parlamentarna država!

Kako se proslavljamo —

Minister policije na delu.

Gospod minister Pribičević je izdal najstrožje odredbe glede potovanja v Avstrijo z ozirom na sistematično tihotapljenje konfekcijskega blaga iz Grada in Dunaja. Splošno je zabranjeno potovanje in vsaki potnik mora tehtno dokazati vzrok potovanja. Obmejne carinarnice pa so dobile strogo nalogo revidirati z najstrožjimi sredstvi potnike in njih obleko.

Kakor je sedaj dognano, je utrpela naša država radi tihotapljenja konfekcijskega blaga iz Nemške Avstrije na uvozni carini velikansko škodo.

Taka navodila je toraj sedaj izdal post. listum g. Pribičević in s strogo preiskavo nemškoavstrijskih

potnikov hočejo dvigniti valuto. Res je, da je romala elegantna gospoda iz višjih krogov demokratskega kova kar v celin procesijah v Gradec in na Dunaj, kjer so izrabili nizko nemškoavstrijsko valutno stanje, da so se brez carine toplo in elegantno oblekli za celo letošnje zimo in pomlad. Oblasli so mirno gledale in trpele to romanje visokih dam in gospodov v Nemško Avstrijo, dokler je bilo tam sploh še kaj dobiti. Sedaj pa, ko so konfekcijske zaloge na Dunaju in v Gradcu prazne, ko je naš elegantni svet običen za zimske zabave, sedaj naenkrat je prišlo g. Pribičeviću na um, da je utrpela državna kasa preveč škode in da treba to škodo popraviti ali zaježiti potom najstrožjih policijskih naredb, kakršnih je zmožen edino le g. policajminister Pribičević.

Sedaj bodo skrbno pretipovali vsacega ubogega uradnika in delavca, ki bi hotel v Gradec ali na Dunaj da nabavi veliko ceneje kot pri nas nekaj krp za svojo raztrgano obleko in kake „toplerje“ za preluknjane čevlje.

Tako je le samo pri nas, kjer je višjim (po demokratsko izraženo elegantnim slojem) dovoljeno vse — celo tihotapljenje z najdragocenejšim konfekcijskim blagom; ulogi sromak pa bo gozujen, ako se bo drznul prinesiti iz tujine košček sukna ali par podplatov. Ko imajo enkrat elegatni sloji vladne barve dovolj, potem pa lop s policijskimi naredbami po nižjih.

O vzrokih naše valutarne krize piše zagrebški „Trgovinski list“ sledeče: Mi smo tako, v početku računalna na vojne odškodnine in zato smo vso našo finančno politiko uravnavali v to nesigurno smer. Ze izmenjava K v dinare je bila pogrešna, ker se je uničilo krono v korist dinarja, to pa iz prepričanja, da bo vojna odškodnina obnovila dinar. Na lastne sile se nismo nikdar naslanjali in nikogar ni bilo, ki bi bil za nas mislil! Čehi so takoj nastopili pravo pot. Oni so z aktivno delavnostjo, varčevanjem, brez vratolomnih špekulacij in s pripravo požrtvovalne energije dvigali na vse načine svojo nacionalno imovino. Njih prirodno bogastvo so izkoriščali na racionalni način, dva veleuma, največja izmed živčih Slovanov, Masaryk in Beneš, pa sta to imovina upravljala. Niti enega evropskega vprašanja ni bilo, v katerem nista ta dva človeka sodelovala s svojim razumom. Masaryk in Beneš sta postala evropski avtoriteti. Vera v ta dva človeka je danes večja nego v vse bogastvo čehoslovaške države. Beseda Masaryka ali Beneša je danes mečica, ki se eskom tira na vsakem tržišču Amerike in Evrope. Mi takih ljudi enostavno nimamo. Naši ministri so napram zunanjemu svetu rabili bizantinske metode „nadmudrivanja“, a dema pa zopet nimamo človeka, kateri ne bi dvomil o tem, kar minister obeta. Izjave naših vodilnih ljudi so bile šestokrat lažbe že takrat, ko so bile izrečene. Mi nimamo niti enega človeka na vodilnem mestu, kateremu bi smeli verjeti, da pozna našo finančno in gospodarsko situacijo. Istotako gotovo ne najdemo v celem inozemstvu enega človeka, kateri bi zamogel razumeti, kaj pravzaprav hočemo doseči s svojimi financami in svojim gospodarstvom. Nihče nam ne zaupa in zato nimamo kredita, kdor pa kredita nima, ta nima imovine. Inozemstvo nima zaupanja v našo valuto (To je značilna slika naše revščine. Tiste revščine, katero je povzročil sedanji režim in njegovi brezglavi zagovorniki . . . op. ur.)

Beleške.

Kako se tolmači dobra služba. — Stabni oficir — prečanin pride po razporedu nekam v Srbijo. Tu dobi naposled tudi službo predsednika neke nabavne komisije. Mož si misli, da bo to težek in neprijeten posel, drugi oficirji — Srbi so pa drugega mnenja. Eden za drugim prihajajo k novomenovanemu predsedniku ter mu častitajo. Ta je začuden in ne ve, čemu vse te častitke; menda vendar ne za neprijeten posel? Naposled vpraša in gratulanti mu stvar tako-le razložijo: znate, to je vrlo dober posel, lahko se mnogo zasluži, za to pa na tem mestu nikdo dalje ne ostane, kot 3 me-

sece, ker se že v tem času lahko dovolj okoristi. Potem pa morajo priditi drugi na vrsto. Castitamo, gospodine! — Prečanin je pač prečanin, častitall so mu, razložili so mu — vse vrlo lepo, pa vendar ni znal zagrabiti — in danes strada in životari kot penziolist brez penzije.

Lepa vzgoja. V Sarajevu so proslavljali obletnico prihoda srbske vojske. Pripravili so za to veliko paradotudi obhod po mestu. Ker so se odrasli že naveličali permanentnih parad so se tokrat poslužili šolarjev. „Hrvatska Sloga“ od 8. t. m. poroča, da je pri tem obhodu kričala gruča šolarjev vso pot in posebej še pred vladno palačo: „Živela Velika Srbija, erkne naj hrvatska republika!“ Med te klice so se mešali tudi drugi, kakor: „Živjo Pašić, živela srbska vojska“. Ni čuda, da se po šolskih knjigah, o katerih smo zadnje poročali, širi taka vzgoja.

Učiteljski kongres v Zagrebu.

Cudimo se, da so si Pribičevićevitanti izbrali ravno Zagreb, to „gnezdo za edničarjev, frankovcev in radičevskih elementov“, kakor polica demokraciji naziva o hrvatski Zagreb, za svoje letošnji kongres. Svoječas so celo govorili, da je Zagreb — drugi Frankfurt am Main. „Hrvat“ piše, da so vodili vse pravice za sprejem policajdemokratskih učiteljev ravno tisti šolski nadzorniki, ki so svojočas najbolj uogibali svoje hrbtenice pred Khueni, Tomašići, Skerlezi, Cvajci in Rauchi. Sedaj se seveda klanjajo NJ. prevzvišenosti g. Svetozarju Pribičeviću. Ce bodo sedaj radikalci spodbili Svetozarja iz prosvetnega ministrstva in tja postavili svojega človeka, se bo učitelstvo pač „oradikalno“. Hudomušneži pravijo, da se bodo učitelji takrat, kadar bo stopila „rumena nevarnost“ v odločilno fazo, resno oprijeli študija kitajsčine. Hrvatski Zagreb pa le ima svoj „kaspri-teater“ na Markovem trgu . . .

Našim naročnikom!

Ker se od dne 20. do dne 28. novembra t. l. vrši agitacijski teden za naše časopise, smo že današnji številki priložili položnice. Položnice so dobili tudi taki, ki se imajo list glasn. Ti naj položnice shranijo za pozneje. Se boljše pa je, ako nam dobijo nove naročnike in potem s svojimi položnicami pošljejo naročnine za nove naročnike.

Cena listu bo za prihodnje leto sicer: Celoletno 35 din. ali 110 kron, polletno 18 din. ali 72 K, četrtletno 9 din. ali 36 K. Cene smo morali malo zvišati, ker draginja postaja vedno večja. V zadnjem času je žal vrednost naše krona padla več kot za polovico, raditoga se bo gotovo draginja povišala za najmanj 50%. Upamo pa, da bomo z gornjo ceno mogli shajati.

Naročniki! Ostanite nam zvesti! Obnovite takoj naročnino! Vsak pa se naj potruži, da nam pridobi novih naročnikov, tako, da se število naročnikov podvoji.

Kdor list naroči na novo in plača takoj celoletno naročnino, dobi list do konca tega leta zastoni, ker se mu bo plačana naročnina štela od novega leta naprej.

Somišljeniki! Pripravite se na agitacijo za naše časopise. Agitacijski teden se vrši od 20. do 28. novembra. Takrat morajo vsi naši pristaši na agitacijo od osebe do osebe. V vsako krščansko hišo mora vsaj en katoliški list!

Proč s protiverskimi listi! Protiverski, proticerkveni listi pokvarijo čitatele, ker jim počasi iztrgajo vero. Posebno zastrupljajo taki slabi listi posle in mladino, ker ji srce napolnijo z mržnjo do Boga in do sv. Cerkve ter jo s podlimi romani in novicami o ropajo sv. čistosti in nedolžnosti. Oče ali mati, ki naroča take časopise ter jih prinaša v hišo, je grobokop sreče in nedolžnosti svojih otrok in svojih poslov. Kdor trpi brezverske časopise v hiši, bo enkrat dajal težek odgovor za pohujšanje, ki so ga napravili ti listi v družini. Zato, hišni očetje in matere! Vrzite brezverske, proticerkvene časopise takoj iz hiše! Ce tega ne storite, gojte gada v svoji hiši in ste sami odgovorni za brezmejno škodo, ki jo bo

poročil tak list Vam in Vašim ne-
čulnim otrokom!

Dnevne novice.

Naročniki pozor! Danes najde vsak naročnik na svojem naslovu pri-
pisan datum, to je čas, do katerega
je list „Stražo“ plačal, ozir. od kdaj
je že z naročnino na dolgu. Dolžni-
kom se bode list pr. hodnji teden usta-
vil, s čim pa ne preneha obveza, da
se dolg poravnava. S prihodnjo številko
dobijo vsi naročniki položnico.

Oporeka za kat. tiskovni dom!
Neki gos. od nam piše: Prav trdite v
svoji okrožnici, da nam je Katoliški
tiskovni dom neobhodno potreben, in
da je vsak dar za to podjetje Bogu
bolj dopadljiv, kakor marsikateri drug
dober namen. Samo močna in dobro
urejena tiskarna more braniti sv. ve-
ro in Cerkev proti nebrehim sovraž-
nikom. Ko sem dobil Vašo okrožnico,
sem takoj izpremenil svojo oporeko v
prid Katoliškemu tiskovnemu domu v
Mariboru. Priporočam, da se tudi še
drugi spominja v svojih testamentih
tega prepotrebne katoliškega pod-
jetja.

**Občni zbor Jugoslovanske kmet-
ske zveze** se je vršil dne 10. t. m. v
Ljubljani ob številni udeležbi delega-
tov. Udeležba iz Slov. Sta. rske je bi-
la zelo lepa. Shodu je predsedo. al po-
stane Brodar. Višarno pozdravljen
je govoril dr. Korošec o političnem po-
ložitju. Veselost je vzbudil govor. nik,
ko je naglašal: Dobil sem tekmece v
Beogradu. Ko že več dni diham ljub-
ljanski zrak, pa čitam danes v na-
sprotnih listih, da se nek dr. Korošec
najbrž dr. Korošec II. pogaja v Beo-
gradu za vstop v vlado. Za naša stran
ko je silno vabljivo, ko pišejo listi, da
s tim v vlado. Sedanja vlada je po-
dobna nori koči ali kakor Hrvat pra-
vi „ludi kuči“, kjer se jezična žena in
srditi mož noč in dan prepirata ter
psujeta. Kaj ne, za nas je silno vab-
ljivo iti v to novo kočo. Mi ne gremo
v vlado. Mi opazujemo od daleč in ča-
kamo, kdaj bo burič izbohnal in pro-
šal to „noro kočo“. Nato je govoril o
pogubenosni finančni in gospodarski
politiki sedanje vlade. Med drugim je
povdarjal: Vlada in demokrati vedno
naglašajo, da je treba našo valuto
dvigniti z močnim izvozom. A kaj na-
pravi vlada? Napove mobilizacijo, bla-
go, pripravljeno na kolodvorih za iz-
voz, da zmetati ven, da prevaža vo-
jaštvo, odvzete konje in vozove. Vse
preklinja: vpoklicani vojak, kmet in
delavec. Povsod nered in nevoľja. V
tako vlado, ki upropašča narodno pre-
moženje in sama dela proti blagostan-
ju in ki je kriva velikega nereda v
državi, v tako vlado mi kot resna in
resna stranka nikdar ne bomo vstopili
(Burno odobravanje). Naš čas še pri-
de in za tisto dobo se dobro priprav-
mo. — Govorili so še poslanec Pušen-
jak in več drugih. Za predsednika
Jugoslovanske Kmetске zveze je bil
izvoljen poslanec Brodar, za podpred-
sednika naš poslanec Davorin Krajnc.
Vodstvo je bil izvoljen tudi g. Rob.
Košar od Sv. Bollenka. Sprejelo se se
še pomenljive resolucije. Podrobno po-
ročilo prinese prihodnji Slov. Gospo-
dar.

Odborova seja Zupanske zveze 10.
t. m. v Ljubljani je bila zelo dobro
obiskana. Sklepalo se je o dalekosež-
nih namenih te organizacije. Iz Sta-
rske so bili navzoči večinoma vsi od-
borniki. Sei je predsedoval podpred-
sednik zupan Steblovnik iz Smartina
ob Paki.

**Odpust vseh onih, ki so bili po-
klicani na šest tedensko orožno vajo.**
Včeraj so dobile vojaške oblasti povel-
je, naj se vso vpoklicano moštvo od-
pošlje zopet domov. Vpoklicani so ta-
koj predali vse erarične stvari in so
se podali na svoje domove. Vsem onim
pa, ki so se odzvali vojaškemu poz-
ivu, se bodo dnevi, ki so jih odslužili
na vojaški vežbi, zaračunili kot cela
šest tedenska orožna vežba.

Prevz. g. knezoškof dr. Mihael
Narotnik je nevarno obolel. Danes
zjutraj je bil slovesno previden. Pre-
videl ga je preč. g. stolni prost dr.
Matek ob asistenci stolnega kapljarja,
duhovščine in bogoslovcev. Visoki bol-
nik se priporoča vernikom v pobožno
molitev!

Masten vojni dobiček. Iz Ptujja
nam poročajo: Pred nekako 15 leti so
ustanovili ptujski Nemci in nemšku-
tarji „Weinbaugenossenschaft“. V

krog te vinske družbe niso hoteli spre-
jeti niti enega Slovenca. Sedaj je pro-
dala ta nemška „Weinbaugenossen-
schaft“ svojo imovino Fermevo-dr. Bo-
žičevi „Vinariji d. d.“ za dva milijona
kron. Deleži pri „Weinbaugenossen-
schaft“ so bili po 100 kron. Sedaj do-
bi vsak ptujski Nemo in nemškutar
ki je bil ud „Weinbaugenossenschaft“
za vsak delež po 100 k preko 14.000
kron. Orng. Perko in drugi bodo zo-
pet zaslužili nad 1 milijon kron. To
nemškutarsko gospodo priporočamo
davčni oblasti.

Bogoskrunstvo. V osiješkem gle-
dališču so pred par dnevi uprizorili
Molnarovo legendo „Liliom“, v kateri
se na nedostojen način govori o Bo-
žanstvu in transcendentnem življen-
ju. „Hrvatska Obrana“ se zgraža nad
upravo gledališča, ki, od države sub-
vencionirano, uprizorja blasfemične
dramatske proizvode.

Vdova Marija Smit na Remniku
pros. naj se ji blagovoli naznaniti,
če kdo ve, kje bi bil njen sin Kristjan
Smit, solar, rojen 1909. Odsel je kar
tjoli od doma že meseca julija, a do-
sedaj ni nobenega sledu o njem.

Zidan in prešan papir v rolicah
dobiš najceneje v Cirilovi tiskarni v
Mariboru.

Vrednost denarja. Ameriški dolar
stane 2,0—3,00 naših K. Za 100 avst-
rijskih K. je plačati 5—5,75 naših K,
za 100 nemških mark 128—136 naših
K, za 100 čehoslovških kron 320 do
355 naših K, za 100 laških lir 11 do
12,60 naših K, za 1 francoski frank
20—21 naših K. Od zadnjega poro-
čila je vrednost našega denarja po-
skočila za 15 točk.

Iz Maribora.

Vsi na shod dr. Korošec! Jutri,
soboto 12. novembra zvečer ob 8, uri
vsi somišljeniki in somišljenice v Ma-
riboru na shod SLS v dvorani Stro-
lovne zveze — blizu Cirilove tiskar-
ne — Govori naš voditelj dr. Korošec
o političnem položaju. Posebna vabila
se ne bodo izdala.

Demobilizacija. Komandant mari-
berskega vojnega okruža je sporočil
mesnemu magistratu, da se ima po na-
redbi Dravske divizijske oblasti Pov.
J. br. 8884 od dne 9. t. m. ustaviti
vsako nadaljno pošiljanje obveznikov,
konj in vpreg. Vsi tisti, ki so po 2.
4. m. izročili konje in vozove marib-
vojaški oblasti, naj jih takoj zopet pre-
vzamejo v svojo last.

Divjaki pod krinko narodnjaštva
so v Mariboru vedno predrznejši. Ta
fašistovski-divjaška mafija se ne za-
dovoljava več z zbadanjem in psovan-
jem mirnih ljudi po ulicah in lokalih,
temveč že v dejanskih napadih po-
nema svoje laške soderuge. Za Sar-
bovim slučajem imamo še hujšega pod-
predsedstvom znanega divjaka in raz-
grajaja Skrijanca. Ta vedno pijana
surovina je bila na Vseh svetih v dru-
žbi bratov Gorenčan v gostilni Kirbiš
ko pride prodajati novine znani raz-
našalec Reyer, ki se bedno dovolj
preživlja s tem, poslom. Svoj sveženj
nosi od mize do mize in kar na en-

krat se izbulijo narodnjaško pijane o-
či Skrijančeve družbe na nek nemški
list, ki je tičal med raznimi slovenski-
mi in hrvatskimi listi v kolporterskih
rokah. Divjaška kri se razvname in
bedni, slabotni kolporter odleti pod
težkimi udarci in sunki na ulico, se-
daj pa vsled težjih poškodb leži doma
bolan brez zaslužka. Pravijo, da sta
ga tepla Gorečana, Skrijanc je pa
hujskal in vodil to narodnjaško delo.
Kotikokrat smo že beležili razne iz-
grede teh divjakov, ki se pa vedno
zopet in še s hujšim nasiljem pojav-
ljajo. Če so že revni ljudje, kot n. pr.
ta ubogi Reyer, ki prodaja med vsemi
drugimi tudi nemške časopise kolikor-
jih je še pol cajministrava zabrana pu-
stila premalo važni, da se ščitijo v
slabosti, naj se zaščitijo vsaj narod-
nost, da jo ne bodo razni divjaki z
nasiljem profanirali. Pozivamo oblast.
da si vse te batinaše in divjake na-
tančno ogleda, da presodi ne samo ta-
tenaveč tudi vse dosedanje dolgovrst-
ne in pestre slučaje nasilja, izzivanja,
zmeranja, brutalnosti it. l. ter tako
javno varnost in pa naš ugled pred
temi največjimi škodljivci zavaruje.
Če so srednjeveški zapori in drako-
nične kazni za ubogega siromaka, ki
se enkrat ogreši, ki v svoji ogorčenos-
ti to ali nepremišljenost izusti, naj
bodo še za te divjake, in če imajo še
tako polna usta izmišljenega in lažnji-
vega nacionalnega dela. Tudi v tem
oziru naj bi se jim potipalo, da se na-
rodnost očuva grde profanacije.

Za dva vagona — 3000 K. Zivi-
notržec iz Kranjske je dne 9. t. m. v
železniškem vozu pripovedoval, da je
moral v Mariboru plačati 3000 K ma-
zila, da so mu dali dva živinska va-
gona za nakladanje nakupljene živi-
ne. Ali se je ta bolezen iz Hrvatske
zanesla že tudi v Slovenijo?

Mariborski mestni svet ima da-
nes v petek, dne 11. t. m. ob 18. uri
redno sejo.

Iz celega sveta.

Vojna nevarnost na vzhodu. Ne-
varno je poslala Francija v Ameriko
maršala Focha kot svojega zastopnika
na mednarodno konferenco za razoro-
ževanje. Iz pogovorov, katere je imel
maršal Foch s predsednikom Združe-
nih držav Severne Amerike Hardin-
gom in iz pogovorov drugih ameriš-
kih mogotcev, je pa razvidno, da iz
splošnega razoroževanja ne bode nič,
kaži maršal Foch je naglašal potrebo,
da se mora pred vsem z oboroženo si-
lo sirmoglaviti sedanja ruska vlada,
in še le pozneje bo mogoče misliti na
kako razoroževanje. Po mnenju mar-
šala Focha bi morale vse kapitalistič-
ne vlade nastopiti z oboroženo silo
proti Rusiji. Ti nameni politike Fran-
cije se že delj časa opazuje o. Fran-
cija si že celo leto prizadeva, kako bi
podžgala Pol-sko za vojni pohod proti
Rusiji, toda zaenkrat še ni dosegla te-
ga svojega cilja. Pač pa se je franco-
ski politiki spletkarjenja posrečilo, da
je preprečila da ni prišlo do sklepa
miru med Rusijo in Rumunijo. Fran-
coskemu uplivu je tudi pripisati, da

tolpe generala Petljura, ki mo-
mer vdira o v Ukrajino, kar povzroča
silno napetost med Rusijo in Ukrajino.
V Bolgariji, kar je francoski upliv
neomejen, se zbira o zelo številni or-
tanci prejšnje Wranglove armade.
Francija podpira tudi sedanjo madžar-
sko Horthy-jevo vlado, ki si je svesta
te mogočne zaščite vsled česar ne
madžarska vlada o kakem razorožen-
ju ničesar vedeti. Politični cilj Fran-
cije postaja vedno bolj očit: ust-
variti trdno in krepko zvezo med Pol-
sko, Madžarsko, Rumunijo in Ukra-
no za vojni pohod proti Rusiji. Da pri-
tem ne boste Anglija in Japonska dr-
žali rok križem, ni potrebno naglašati.
Na vzhodu se vnovič zbirajo temni
oblaki vojne nevarnosti...

„Plebiscit“ v Burgenlandu. Pod
predsedstvom ministra za notranje za-
deve in v prisotnosti pokrajinskega u-
pravitelja dr. Davida se je dne 8. t.
m. vršila na Dunaju seja, v kateri so
konstatalirali, da je razpoloženje v So-
pronju klub nasprotnim trditvam Og-
rov še vedno na strani Avstrije. Pre-
bivalci Sopronja se boje madžarskih
represalij, ki bi gotovo ne izostale, če
bi plebiscit ne izpadel Madžarom v ko-
rist. V okolici Sopronja širijo nek o-
glas, ki ga je podpisal navaden madž-
arski sednik in v katerem je zapre-
nil da bodo Madžari vpelili vse va-
si, ki bodo glasovale za Avstrijo. O-
grski emisarji širijo vest, da bodo vse
glasovnice tako maskirane, da se bo
lahko vsak trenutek ugotovilo, za ka-
tero državo je glasovalni upravičenec
glasoval. Lep „plebiscit“ se obeta pre-
bivalcem okoli Sopronja.

Stanje avstrijskih financ. V zad-
nji seji avstrijske Nationalversam-
mlung je finančni minister Dr. Gürt-
ler predložil proračun za l. 1922. V
svojem dolgem govoru ni povedal nič
novega. Posebej je naglašal, da bo
treba nehati z državnim gospodarst-
vom, ki temelji na subvencijah. Izdat-
ki avstrijske republike znašajo 258
milijard in 229 milijonov kron, dohod-
ki pa 93 milijard in 225 milijonov K.
Deficit znaša 164 milijard in 904 mi-
lijonov kron.

Kaj vse prinaša Maksim Gorki iz
Rusije. Maksim Gorki je dospel pred
par dnevi v Berlin. Par dni poprej se
je mudil tudi v Stockholmu, ker je
novinarjem podal razne informacije o
namenu svojega potovanja v Nemčijo.
Gorki pravi, da je njegova glavna na-
loga, da z nemškimi založniki v Leip-
zigu sklene pogodbo glede izdaje naj-
novejših del ruskih pisateljev in učen-
takov. V tem-le kovčegu“, je rekel M.
Gorki, „se nahajajo najdragocenejši
rokopisi, na katere pazim, kakor na
oko v glavi. To je vse najboljše, kar
so ruski učenaki napisali v zadnjih
treh letih. To-le je znanstveno delo g.
profesorja Feodorova, bivšega teles-
nega zdravnika carja Nikole, ki bo v
znanstvenem delu vzbudilo ogromno
senzacijo. Seboj imam tudi matematič-
no delo profesorja Sšeglova in delo dr.
Manjuhina o tuberkulozi. Dr. Manju-
hin je sredi meščanske vojne neumot-
no delal na znanstvenem polju in la-
ko vam rečem, da je sredstvo proti
tuberkulozi izumljeno.“

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/1. — Telefon 311. — Brzjavi: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor,
Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost z Sveopčo Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v
Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50.000.000.—.

Daje trgovačke kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja
tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje
vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

5—581

Naročajte im širite „Stražo“!

Zelo prijetno pri ribanju hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje kože zob in ust deluje lekarnarja Feller prijetno dišeči „Elsafluid“. Mnogo je močnejši in boljši kakor francosko žganje in že 25 let priljubljen. 3 dvojne steklenice ali ena specialna steklenica skupaj z zamotom in poštni o za 48 K pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg 329, Hrovaško. 626 aa

Absolventinja trgovskega tečaja začetnica, išče mesta v kakem podjetju, trgovini ali pri od etniku Gre tudi na deželo. Ponudbe pod „Začetnica“ na upravo „Straža“, 628

Lepo posestvo v Drobni (Protzgersdorf) 56 orolov, med temi 22 orolov gozda, ostalo njive, travniki, sadonosniki i. t. d. 40 glav živine in vse potrebne premičnine. Proda: Janez Probst v Drobni (Protzgersdorf) p. Apsce pri Radgoni. 625

Trgovskega pomočnika, mešane stroke, sposobnega za samostojno vodstvo, išče 70 let stara trgovina mešanega blaga in zemeljskih pridelkov v nekem mestu hrvatske province z 10.000 stanovanci, tik železniške proge. Reflektira se na vestnega, stalnega in mladega človeka. Sodelovanje ob prihodu Naslov v upravi pod „Trgovski pomočnik 66. 2. 3“

Vila nova s kletjo in gospodarskim poslopjem ter z enim orolom zemlje, primerno za kakoga penzionista, v malem mestu na Slov. Štjerskem se radi gmotnih razmer prodajo zelo po ceni. Naslov v upravi lista 2-3 631

Delavka se sprejme, plačilo 4 K na uro. Kralj Matjaževa ul. 7. Koroško predmetje Maribor. 2-2 623

Divjačina kot srne, zajce, fazane, jerebice i. t. d. ku. i vsako število Ivan Roy, Maribor, Glavni trg št. 3. 6 8 593

Razpis. Razpisuje se služba občinskega tajnika v občini Okolica Konjice. Plača po d. govoru. Prošnje, s spricvali opremljene, se naj vložijo do 15. decembra 1921 na na-lov podpisane župana. Prošnjiki, ki imajo še kak druge zmoglosti, imajo prednost. Občina Okolica Konjice: Anton Toman, 2 2 622

UGODNO KUPITE: Želate žimnice (Drahtensatz) K 365, 3 delna afrika-žimnica K 940, 1 komad konjske plahte, impregnirane 120 do 160 cm dolge in 200 cm široke K 500 do K 600, cajg hlače K 120 do K 250, obleke za dečke 3 do 9 let K 240 do K 340, obleke za dekleta iz barhenta za 3 do 14 let stare od K 54 do L 220, srajce, spodnje hlače, predpasnike in manufakturno blago vsake vrste pri

ALOJZIJ GNIŠEK, Maribor, Glavni trg.

Klobuke

zimsko perilo 6-10 605
čevlje, dekolentne (gamaše)
dežnike, dežne plašče
copate, rogavce, torbice za trg
potovalne kešare in razno galanterijsko blago kupite
najbolje in po zmerni ceni pri trdku

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

ZAHVALA.

Gospodu Jezusu je dopadlo, da je dne 29. oktobra na plačilo poklical iz svojega vinograda prepridnega delavca nad 85 letnega starčka nad vse ljubljene strica, milostljivega gospoda

FRANCA OGRADI

biseromašnika, inful. opate, kn. šk. konzist.- in duhovn. svetovalca, dek. na in mestnega župnika, častnega občana Ljanskega, odbornika Jugo št. hran. Inice i. t. d.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja izrekamo tem potom pristrčno zahvalo vsem prijateljem in znancem, ki so spremili nepozabnega pokojnika k njegovemu še vedno prežgodnjemu grobu. Prav posebna zahvala milostljivemu stol. proštu Martinu Matek, rojaku za ganljiv in tolažljiv nagrobni govor, za daritev sv. maše in za vodstvo spreveda; nadalje mil. gg. proštu M. Jurkoviču, naddiakonu Fr. Hrasteljnu, kanonikom Francu Moravec, Maksu Vraber, Ivanu Bohanec, in vsem preč. dekanom, misijonarjem, oo. kapucinom, župnikom in vsem drugim duhovnikom za častno spremstvo. Iskreno se zahvaljujemo blag. gg. okrajnemu glavarju Žužeku in predsedniku okrož. sodišča Kotniku in vsem gg. predstojnikom raznih uradov, g. voj. poveljniku, ravnateljstvu gimnazije, vsem šolskim vodstvom, pevcem za žalostinki, Orlom, raznim društvom in vsem vernikom od blizu in daleč, ki so molili za preblagega rajnega gospoda. — Vsem plačaj Bog tisočkrat! Pokojnika priporočamo vsem v pobožno molitev! — Pravičnemu večni spomin!

CELJE, dne 6. novembra 1921.

627

Žalujoči.

Naznanilo. Čast mi je naznaniti cenj. občinstvu, da sem svojo gostilno „pri Angelju“ v Vojašniški ulici št. 10 v Mariboru nanovo preuredila ter napeljala električno razsvetljavo. — Nutila bom cenj. občinstvu prvovrstna domača vina, izborni sadje-vec ter vedro mrzla in topla jedila ob vsakem dnevnem času. Abonent na obilno in dobro opoldansko in večerno hieno sprejema po skrajno znižani ceni 12 kron. Za obilen obisk se uljudno priporoča

3-6t 602

Amalija Witzler, gostilničarka.

OVRATNIKE

in manšete za duhovščino ima v zalogi R. NIEFERGAL, trgovec, Maribor, Koroška cesta 1. 3-3 613

Trgovci! Obrtniki!
Ako hočete imeti uspeh,
inserirajte v „STRAŽI“!

„OCARINJENJE“.

Vse v to stroko spadajoče posle sprejema in izvršuje najkulantneje od trgovcev ustanovljena

„ORIENT“

Maribor, Meljska c. 12

VABILO SUBSKRIPCIJO.

Občni zbor našega zavoda je dne 30. oktobra 1921 sklenil zvišati delniško glavnico

od K 10,000.000.— na K 30,000.000.—

z izdajo 50.000 novih delnic po K 400.— nominale.

Novo delnice se stavlja na subskripcijo po sledečih pogojih:

1. Delničarji imajo v smislu pravil pravico opcije na nove delnice v razmerju dve novi na eno staro po kurzu K 600.— za komad, prištevi 5% obresti od 1. julija t. l. do dneva vplačila. V svrhu izvršenja prava opcije je predložiti plašče starih delnic.
2. Preostale delnice se nudijo nedelnarjem v subskripcijo po kurzu K 700.— za komad, prištevi 5% obresti od 1. julija 1921 do dneva plačila.
3. Nove delnice bodo opremljene s polovičnim kuponom za leto 1921.
4. Subskripcija, oziroma izvrševanje opcije, se vrši pri bančnih podružnicah Gornji Radgoni, Kranju, Ljubljani, Murški Soboti in Velikovecu v času od 10. do 30. novembra t. l.
5. Repartitijo neoptiranih delnic si pridrži upravni svet.

Maribor, 10. novembra 1921.

Upravni svet Jugoslovanske Union-banke
preje
Mariborske eskomptne banke.